

**Polska**



# Co warto wiedzieć o gospodarce

2016-11-17 16:23:50



Francja należy do światowych potentatów gospodarczych i największych inwestorów zagranicznych - jest piątą potęgą gospodarczą świata, po USA, Chinach, Japonii i Niemczech.

Główne atuty francuskiej gospodarki to m.in.: silnie rozwinięty przemysł obronny, lotniczy, samochodowy, energetyka atomowa, rolnictwo i znakomicie rozwinięty przemysł spożywczy oraz chemiczny (drugie miejsce w Europie).

Od kilku lat gospodarka Francji utrzymuje się w stanie stagnacji. W 2015 PKB wzrósł w 2015 r. o 1,1%, szacuje się, iż w 2016 r. wzrośnie o 1,5%.

Pomimo nieznacznej poprawy sytuacji w 2015 r. (w 2014 r. osiągnięto wzrost gospodarczy na poziomie 0,4%) bezrobocie utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie – stopa bezrobocia we Francji metropolitalnej w 2016 r. wynosi 10,2%. Francja pozostaje także silnie zadłużona - zadłużenie sektora finansów publicznych sięga 96,9% PKB.

W związku ze wzrostem wydatków na bezpieczeństwo (600 mln EUR w 2016 r.) po zamachach terrorystycznych w listopadzie 2015 r. Francja prawdopodobnie nie dotrzyma wyznaczonego przez KE na 2017 r. terminu ograniczenia deficytu publicznego do poziomu 3% PKB.

## Reformy gospodarcze

Mimo trudnej sytuacji politycznej w 2015 r. rządowi udało się przeforsować w parlamencie dwa pakiety reform gospodarczych: ustawę na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia (tzw. ustawa Macrona), której celem jest przywrócenie konkurencyjności gospodarki francuskiej, a także ustawę o transformacji energetycznej dla zielonego wzrostu.

W trakcie procedury legislacyjnej jest ustawa cyfrowa, która zakłada wsparcie dla innowacji oraz szersze wykorzystanie technologii cyfrowych dla pobudzenia gospodarki.

Negatywne wyniki makroekonomiczne i zła sytuacja finansów publicznych powodują, iż najważniejsze wyzwania dla rządu przed wyborami prezydenckimi w 2017 r. dotyczą poprawy w następujących obszarach:

- **redukcja deficytu publicznego:** na koniec 2014 r. wyniósł on 4% PKB (przy 4,1% PKB w 2013 r. 4,8% PKB w 2012 r. i 5,1% PKB w 2011 r.), a więc mniej niż podawały oficjalne prognozy (4,4% PKB). Osiągnięta poprawa wynika w dużej mierze z redukcji deficytu sektora zabezpieczeń społecznych (deficyt mniejszy o 2,2 mld EUR w porównaniu do 2013 r.) oraz obniżenia wydatków administracji samorządowej. Na koniec W III kw. 2015 r. deficyt publiczny wyniósł 3,8% PKB i utrzymał się do końca roku, dając tym samym wynik zgodny z prognozowanym na 2015 r. W związku z tym, że Francja, jako jeden z 5 Państw członkowskich UE, objęta jest procedurą nadmiernego deficytu (*excessive deficit procedure, EDP*), a termin redukcji deficytu budżetowego do rekomendowanego poziomu poniżej 3% PKB, pierwotnie wyznaczony na 2015 r., został przesunięty na 2017 r., rząd deklaruje pełną kontrolę poprawy tego wskaźnika. Zgodnie z ogłoszonym 15 kwietnia 2015 r. Programem Stabilności rząd zakłada dalszą redukcję deficytu do poziomu 3,8% w 2015 r., 3,3% w 2016 r. oraz 2,7% w 2017 r. Założenia te zostały utrzymane w projekcie ustawy budżetowej na 2016 r. Jednak w obliczu negatywnych tendencji występujących w gospodarce oraz zwiększenia wydatków na bezpieczeństwo cel ten może okazać się trudny do realizacji;
- **obniżenie wydatków publicznych,** będących na rekordowo wysokim poziomie (57% PKB, podczas gdy średnia unijna nie przekracza 50%). Pomimo trudności jakie przeżywa francuska gospodarka, rząd nie odstąpił od zapowiedzianego jeszcze na początku roku planu zakładającego realizację oszczędności w

wysokości 50 mld EUR w okresie 2015-2017 (z czego 16 mld EUR zaplanowano na 2016 r., oszczędności za 2015 r. szacowane są na 18,6 mld EUR wobec zakładanych pierwotnie 21 mld EUR).

- **pobudzenie wzrostu gospodarczego** oraz przywrócenie konkurencyjności gospodarki francuskiej poprzez wsparcie przedsiębiorstw (redukcja kosztów pracy, obniżenie podatków, uproszczenie otoczenia regulacyjno-administracyjnego), pobudzenie inwestycji i eksportu.
- **walka z bezrobociem**, które na koniec 2015 r. wynosiło we Francji metropolitarnej 10,3%. W okresie 12 miesięcy 2015 r., podobnie jak podczas trwającej prezydentury François Hollande'a, bezrobocie stale wzrastało. Pozytywnym zjawiskiem w tym obszarze jest jednak wzrost liczby nowych miejsc pracy w branżach handlowych o 82,3 tys. nowozatrudnionych. Liczba ta oznacza 0,5% wzrostu w stosunku do poprzedniego roku. Negatywne tendencje na rynku pracy najsilniej odczuwalne były w sektorach przemysłowych, w których likwidacja dotyczyła 37,7 tys. miejsc pracy (spadek zatrudnienia o 1,2%) oraz w budownictwie – 35,5 tys. miejsc pracy (spadek zatrudnienia o 2,7%).

W celu pobudzenia rynku pracy i zachęcenia przedsiębiorców do tworzenia nowych miejsc pracy rząd zamierza wprowadzenie planu na rzecz zwiększenia zatrudnienia w MŚP. Zgodnie z tym planem przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy otrzymują gratyfikację w wysokości 2 000 EUR miesięcznie za każde nowoutworzone miejsce pracy (jeśli będzie ono utrzymane przez okres powyżej 6 miesięcy). Biorąc pod uwagę fakt, iż we Francji zarejestrowanych jest ponad 3,9 mln przedsiębiorstw, z czego jedynie 16,6 tys. (0,4%) to przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 100 pracowników skala wniosków o dotacje w ramach programu rządowego może poważnie obciążyć finanse publiczne Francji.

Plan zakłada również objęcie zwiększonej liczby bezrobotnych programem szkoleń zawodowych – do 500 tys. bezrobotnych rocznie. Ocenia się, że nawet jeśli plan przyniesie efekty, będą one widoczne najwcześniej w 2017 r. (kadencja F. Hollande'a kończy się w maju 2017 r.). Dotychczasowe zmagania Francji z bezrobociem nie dały oczekiwanych rezultatów; francuski rynek pracy stworzył w ostatnich latach znacznie mniej miejsc pracy w sektorze prywatnym aniżeli sąsiadujące z nią Niemcy, Hiszpania czy Włochy (jedynie 57 tys. miejsc pracy we Francji w porównaniu np. do 651 tys. w Hiszpanii).

- **redukcja deficytu handlowego** (45,7 mld EUR w 2015 r., 53,8 mld EUR w 2014 r., przy 60,8 mld EUR w 2013 r.).

Realizacji ww. celów posłużyć mają również pakiety ustaw i programy rządowe wdrażane przez rząd Manuela Vallsa od 2015 r. Są to następujące projekty:

- **Pakt Odpowiedzialności i Solidarności** przyjęty na lata 2015-2017 i zakładający m.in. obniżenie kosztów pracy dla przedsiębiorców łącznie o 40 mld EUR do 2017 r. Pomimo zapewnień Prezydenta, jak i rządu o dotrzymaniu zobowiązań Paktu wobec przedsiębiorców, ze względu na brak środków budżetowych, wdrożenie ulg dla przedsiębiorców zostało przesunięte o na II kwartał 2016 r. Rząd domaga się jednocześnie od pracodawców wywiązania się ze swoich obietnic (zwiększenie zatrudnienia w zamian za przyznane ulgi). Gospodarstwa domowe będą mogły z kolei w przyszłym roku skorzystać z kolejnej obniżki podatkowej w wys. 2 mld EUR (łącznie na ten cel w ramach paktu przewidziano 5 mld EUR do 2017 r.)
- **Ustawy na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia (tzw. ustawa Macrona od nazwiska jej autora, obecnego ministra gospodarki)**

Przyjęta w sierpniu 2015 r. ustawa Macrona ma służyć „odblokowaniu francuskiej gospodarki” oraz poprawę zaufania w biznesie poprzez promowanie przejrzystości, uproszczenie przepisów administracyjnych i usunięcie barier administracyjnych w działalności gospodarczej dzięki liberalizacji niektórych sektorów i zawodów regulowanych, liberalizacji rynku przewozów autokarowych, zmianę zasad funkcjonowania akcjonariatu

państwowego oraz poprawie zarządzania zamówieniami publicznymi i partnerstwem publiczno-prywatnym, a także reformie akcjonariatu pracowniczego, wprowadzeniu zmian w zasadach funkcjonowania sądów pracy czy też uelastycznieniu prawa w zakresie podejmowania pracy w niedzielę.

Wiele postanowień ustawy będzie mogło wejść w życie dopiero po wydaniu stosownych aktów wykonawczych (zgodnie z komunikatem ministra gospodarki ponad 60% ustawy weszło już w życie, najważniejszymi elementami wprowadzonych w życie przepisów to: liberalizacja rynku przewozów autokarowych, obniżenie cen usług świadczonych w ramach niektórych zawodów regulowanych, zwiększenie liczby pracujących niedziel w roku dla sklepów.

## Główne sektory gospodarki

Francja ma silnie rozwiniętą infrastrukturę transportową i komunikacyjną - autostrady, lotniska, kolej TGV, kanały śródlądowe, drogi morskie. Posiada trzeci, za Norwegią i Szwecją, system energetyczny na świecie i jest europejskim liderem w energetyce atomowej.

Francja przoduje również w światowej turystyce - średniorocznie kraj ten odwiedza ok. 75 mln turystów. W 2012 r. było to 83 mln osób, a wpływy z turystyki przyjazdowej osiągnęły 53,6 mld dol. Francja pozostaje najchętniej odwiedzanym krajem na świecie, choć pod względem wpływów z tego tytułu zajmuje trzecie miejsce, za USA i Hiszpanią. W sektorze turystycznym działa ponad 227 tys. podmiotów (hotele, domy wczasowe, restauracje, agencje podróży), w których zatrudnienie znajduje ponad 560 tys. osób. Turystów przyciągają nie tylko niezliczone zabytki i znana na całym świecie kuchnia, ale również przyjazne położenie geograficzne.

Kraj ten jest z jednym z liderów produkcji samochodów. W Europie ustępuje jedynie światowemu potentatowi, czyli Niemcom. Według danych Eurostatu w 2011 r. we Francji wyprodukowano 2 mln 144 tys. 957 samochodów, a w tym sektorze pracowało 258 tys. 304 pracowników. W tym kraju działało w 2011 r. 38 fabryk samochodów - dla porównania w Hiszpanii, rywalizującej z Francją o drugie miejsce w branży motoryzacyjnej w Europie - 15.

Do atutów gospodarki francuskiej zalicza się również prężny sektor wysokich technologii produkcyjnych, branżę IT (trzecie miejsce w Europie), nowoczesny potencjał usługowy oraz rozwiniętą infrastrukturę telekomunikacyjną. Francuski rynek telekomunikacji jest bardzo konkurencyjny: infrastruktura szerokopasmowa jest jedną z najlepszych w Europie, a ceny są na podobnym poziomie, co w krajach sąsiadujących.

Francuskie rolnictwo jest jednym z najważniejszych sektorów gospodarki i zajmuje kluczowe miejsce w handlu zagranicznym. Wartość produkcji rolnej we Francji za rok 2010 wyniosła 65,7 mld euro, co sytuuje ją na pierwszym miejscu w stosunku do pozostałych krajów Unii Europejskiej. Francja ma 411 regionów rolniczych z określonymi warunkami pod względem przydatności klimatyczno-glebowych dla hodowli lub upraw. Jest liderem europejskim w produkcji niektórych roślin zbożowych, oleistych i okopowych. Ich produkcja reprezentuje 40 proc. powierzchni uprawowej kraju i stanowi 12 proc. ogólnej produkcji w UE.

Na pierwszym miejscu w skali europejskiej utrzymuje się również francuska produkcja mięsa wołowego i mięsa drobiowego. Ogólny udział produkcji roślinnej wynosi 59 proc., a produkcji zwierzęcej 26 proc., a jej wartość wynosi kolejno: 38 mld euro dla produkcji roślinnej i 23,2 mld euro dla produkcji zwierzęcej.

### Struktura gospodarki francuskiej jako udział PKB:

- przemysł - 20 proc.

- energetyka – 7 proc.
- budownictwo – 7 proc.
- rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze – 5 proc.
- transport – 5 proc.
- handel i usługi – 56 proc.

Jednym z założeń realizowanych przez prezydenta Francji Francois Hollanda są izolacje termiczne, które zajmują znaczną pozycję w sektorze publicznych robót budowlano-montażowych. Projekt zainstalowania izolacji grzewczych (zewnątrznych i wewnętrznych) w budynkach mieszkalnych ma zostać zakończony w 2017 roku.

Z okazji planowanych rozgrywek piłkarskich EURO 2016 we Francji, wprowadzono plan budowy oraz renowacji 11 stadionów. Projekt realizowany był przez sektor publiczny i opiewał na setki milionów euro. Przy tak dużych inicjatywach konstrukcyjnych do projektu dołączyli się branżowi giganci tacy jak: Vinci, Bouygues czy Eiffage. Firma Eiffage, która zajmowała się budową wielkiego stadionu w Lille, zleciła 23 proc. swoich prac małym przedsiębiorstwom.



**INNOWACYJNA GOSPODARKA**  
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



**MINISTERSTWO  
ROZWOJU**

**UNIA EUROPEJSKA**  
EUROPEJSKI FUNDUSZ  
ROZWOJU REGIONALNEGO



Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego